

Otrevligt sammanträffande

En dag när jag vittjade brevlådan låg det ett tunt brev på botten. Det kom från en gammal bekant, fordonshistoriker Malte Eriksson i Hallstahammar. Innehållet var ett litet tidningsurklipp med en bild på en gammal trafikolycka. På den bifogade Post-it-lappen stod det kort och gott "Är detta Tage Josefssons?"

TEXT: BOSSE NORVINGE **FOTO:** GUSTAF ÅHMAN/KOLBÄCKS HEMBYGDSFÖRENING

Jag ringde upp Malte, som berättade att han kunnat tyda ett O-nummer på trafikbilskylden. Registrerings-skylden hade ramlat av vid olyckan men sådant ökar ju bara instinkten att gräva vidare.

Var det Göteborgsåkaren Tage Josefssons bil? Hur gick det med personerna i den illa tilltygade personbilen? Efter en hel del detektivarbete är bilden nu klar.

ÅRET ÄR 1950 och månaden september. Koreakriget hade pågått ett par tre månader och var troligen det stora samtalsämnet i slott och koja. Tisdagen den 12:e bjöd på en torr och fin höstmorgon med 15 plusgrader.

Familjen Gabriellson från Norberg med ingenjör John Helge Eugen, 42, bakom ratten, hans hustru Vivvi Ulrika 41 med minsta dottern Ruth 4 år i knät, deras 16-årige son Jan-Edvard och 15-åriga dotter Siv Elsie i baksätet. De var på väg till släkten och hade för dagen lånat en Ford Tudor Special Sedan, årsmodell 1936. Förkrigsbilen som sedan ett år tillbaka ägdes av bilskole-ägare Eric Carlsson i Norberg hade dubbelkommando med dubbel uppsättning broms, och kopplingspedaler sammankopplade med järntråd. Familjen som startat tidigt den morgonen kom från Hallstahammarhället

på Hallstahammarvägen motsvarande dagens länsväg 252 och närmade sig Riksväg 11 vid Nybro i Kolbäcks-socken.

Västerifrån på rikshuvudvägen från Köpingshället kom en Volvo LV151 Rundnos. Denna 47:a var en dragbil med tillkopplad påhängsvagn. Lastbilen ägdes sedan ny av åkeriägare Malte Wänge på Skårs egendom i Örgryte Göteborg. Han hade varit åkare sedan 1927 och bedrivit fjärrtrafik sedan 1933 och körde på linje för Bilspedition.

TOLVMETERSEKIPAGET KÖRDES denna dag av chauffören Carl Oskar Hedberg, bosatt i Bäckelund, Lerum. För dagen hade han med sig skomakaren tillika Arbogabon Lage Svensson i hytten. Trailern var lastad i Göteborg med åtta ton stycke gods som skulle till Gävle.

Kvart över åtta denna morgon möts de i korsningen alldeles utanför BP-stationen. Gabriellson kör ut på rikshuvudvägen där Hedberg med lastbils ekipaget kommer åkande. Hedberg bromsar för fullt och försöker att väja åt höger men kollisionen är oundviklig. Lastbilens framhjul kilar fast i personbilen som släpas med på lastbilens vänstersida tio meter över vägen och över ett

40 centimeter djupt dike mellan vägen och en gångväg vid banvallen innan allt tar stopp.

Hedberg och Svensson i lastbilen kliver ur hytten oskadda men de fem i familjen Gabrielsson skadades av smällen och får hjälp av tillskyndande. Provinsialläkaren Josef Ernerot som haft vägarna förbi behandlade de fem skadade personerna direkt på gräsmattan innan de fördes till Centralsjukhuset i Västerås för vidare vård. Det ska direkt nämnas att alla inblandade blev återställda efter den otäcka händelsen.

Då fyraåriga Ruth, idag gift Hillensjö minns faktiskt händelsen.

– Vi var på väg till farmor som fyllde år när det hände, men vi klarade oss allihop, berättar Ruth.

Sjukvårdarna hittade mig inte först. Jag satt fram i min mammas knä och hade åkt in i motorrummet vid krocken, men jag gnydde så de hittade mig till slut.

– Jag bräckte halskotan och kommer ihåg att jag på sjukhuset fick ligga still och inte kunde röra mig, berättar Ruth som tycker att läkarvården var fantastisk redan på den tiden.

HÄNDELSEN LEDDE TILL ÅTAL då ingenjör Gabrielsson inte lämnat företräde för trafiken på huvudleden men Gabrielsson förde 1951 en process mot Hedberg och Wänge och överklagade domen och Wänges skadeståndsanspråk från Snevringe Häradsrätt till Svea Hovrätt.

Gabrielsson ansåg bland annat att Hedberg måste ha kört 50–60 km/h där det rädde 30-begränsning i korsningen då han inte såg lastbilen när han kom fram till vägskalet. Hovrätten ansåg dock detta delvis vara obestyrkta antaganden från Gabrielsson och de beräkningsuppgifter som hans vittne ingenjör Gustaf Einar Bohr gav och avslog därför Gabrielssons yrkande gällande skadeståndsanspråken.

Forden blev skrotanmäld nästan direkt efter olyckan men Volvolastbilen lagades upp vilket tog 17 dagar och den fick rulla vidare fram till december 1954 då den såldes och skrotades efter ett år hos Automobilfirma Sven Nyqvist AB i Göteborg.

Tävla med tidningen

I detta nummer frågar vi efter en lösning som skulle ge bättre grepp. Automatisk differentialspärre dök nyligen upp som en nyhet från Volvo. Men de erbjöd funktionen redan för mer än ett halvt århundrade sedan, men vad hette den inte allt för omtyckta lösningen då?

1. Spinn-fri
- X. No-Spin
2. Slir-nej

Skicka ditt svar till: akeritidning@akeri.se

eller med vanlig post: **Svensk Åkeritidning,**

Box 7282, 103 89 Stockholm. Märk kuvertet

"Nostalgitävlingen 10". Senast den 3 oktober behöver vi ha ditt svar. I potten den här gången lottar vi ut vårt populära multiverktyg.

Rätt svar: Sealed beam

Sealed beam kallas den slutna strålkastartypen vilket
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx i xxxxxxxxxxxx
visste.
Grattis säger vi och skickar ett multiverktyg på posten.

Evenemang

Det går inte undgå att hösten är här och veteranevenemangssäsongen går mot sitt slut. Men än finns faktiskt ett par resmål att pricka in i kalendern.

Loska-Ajot 2015

Lördag–söndag 17–18 oktober
Tammerforstrakten, Finland

Scandinavian Truck Trophy och Oslo Motor Show

Fredag–söndag 23–25 oktober
Norges varemisse, Lilleström, Norge

Mer information på
www.veteranlastbilar.se